

Porodica, zadruga i njen ekonomski značaj. Patrijarhalne ekonomske ustanove: moba, pozajmica, spreg. Opštinska, zadružna i lična svojina. Društveni značaj zadruga i opštine. Razvitak ličnosti u patrijarhalnom društvu.

Turska državna sistema bila je osnovana na protivnosti između Muhamedanaca i Hrišćana. U turskoj državi muamedanski deo državljana bio je nad hrišćanima kao zejtin na vodi. Oni se nisu nikako mešali. Mi ostavljamo istoricima da istražuju šta je tome uzrok: da li razlika religije, rasa, jezika, civilizacije ili sve skupa? Uzgred samo primećavamo, da u ljudskoj istoriji ima dosta sličnih pojava. Tako su N.Pr. Arapi u Španiji i Mongoli u Rusiji ostali jednako razdvojeni i jednako neprijatelji dokle god se podčiljeni narodi nisu oslobodili. Takav je isti slučaj bio i kod srpskog naroda na Balkanskom poluostrvu. Kad su Turci uništili srpsku državu a s njome i onu gornju koru civilizacije, koja je obuvatala: dvor, plemstvo, više duhovenstvo i varošane, ostao je samo dolji ali najveći sloj naroda _ seljaci, do kojih se nije ni dotakla srpska vizantijsko-mletačka civilizacija 14. veka. Srpski narod u Turskoj državi bio je upravo sav seljak. Najimućniji trgovci i nahijski knezovi živeli su po selima. U varošima su živeli samo turske ulizice i narodne globadžije. Pravi Srbin bežao je što dalje od varopš u šume i gudure. To je uzrok što je život